

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Moklso ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAINORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

KRAUJAVIMO PO TONZILEKTOMIJOS PREVENCIJA: NAUJAUSIOS LITERATŪROS APŽVALGA

Darbo autorius. Viktorija VIRBAUSKYTĖ, VI kursas.

Darbo vadovas. Doc. dr. Justinas IVAŠKA, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Ausų, nosies, gerklės ir akių ligų klinika.

Darbo tikslas. Apžvelgti paskutinių 5 metų literatūrą, kurioje nagrinėjamos metodikos, skirtos kraujavimo prevencijai po tonzilektomijos

Darbo metodika. PubMed ir *The Cochrane Library* duomenų bazėse pagal MeSH terminus: *Postoperative Hemorrhage*, *Postoperative Complications*, *Tonsillectomy*, *Therapeutics*; 2019–2024 metais buvo publikuoti 173 darbai, iš kurių pagal pavadinimą ir abstraktą atitiko 62. Pilnai perskaičius tekstus, į literatūros analizę buvo įtraukti 39 literatūros šaltiniai.

Rezultatai. Tonzilektomija yra viena iš labiausiai paplitusių chirurginių procedūrų otolaringologijoje, dažnai atliekama dėl lėtinio tonzilito, obstrukcinės miego apnėjos ar abscesų. Kraujavimas po tonzilektomijos (ang. *postoperative hemorrhage*, PTH) yra viena iš labiausiai bauginančių komplikacijų, kurios dažnis svyruoja nuo 1 proc. iki 21 proc.. Iki 5 proc. pacientų patiria sunkų kraujavimą, kuris reikalauja chirurginės intervencijos. Pooperacinis kraujavimas gali būti pirminis, atsiradęs per 24 valandas po operacijos, ir antrinis – atsiradęs po > 24 val. Antrinio kraujavimo rizika yra ypač didelė dėl gero tonzilių aprūpino krauju, nepakankamo aplinkinių audinių spaudimo į tonziles ir nuolatinių mechaninių dirgiklių burnos ertmėje, tokių kaip maistas. 2009–2018 m. Švedijoje atlikto retrospektyvaus kohortinio tyrimo rezultatai parodė, kad “karštosios” tonzilektomijos technikos gali padidinti pooperacinio kraujavimo riziką, tačiau kita studija rodo, jog lazerinės technikos, priskiriamos būtent šiai kategorijai, gali sumažinti pooperacinio kraujavimo dažnį. Modifikuota monopolinė ir argono plazmos koaguliacijos tonzilektomijos technikos rodo mažesnį pooperacinio kraujavimo dažnį lyginant su kobliacine tonzilektomija. Intraoperacinis žaizdos susiuvimas kobliacinės tonzilektomijos metu reikšmingai sumažina antrinio pooperacinio kraujavimo riziką iki 4 savaičių po operacijos. Mažesni nei įprasta galios nustatymai, taikant monopolinę diatermiją, gali pagerinti žaizdų gijimą ir audinių pažeidimo rezultatus. Didesnis PTH dažnis susijęs su šalto plieno ir kobliacijos metodų naudojimu, taip pat su klasikine tonzilektomija. Pacientų, kuriems atliekama tonzilektomija, antrinio kraujavimo rizika yra didesnė taikant bipolinę diatermiją, lyginant su monopoline diatermija ir šalto plieno technika. Nauja technika, vadinama labai mažos energijos monopoline tonzilektomija (ang. *Very-Low Energy Monopolar Tonsillectomy*) parodė sėkmingus rezultatus lyginant su kitomis technikos – sėkmingai nedidina pooperacinio kraujavimo dažnio. Neseniai atlikti tyrimai atskleidė, kad profilaktinis antibakterinis gydymas, skiriamas prieš ton-

zilektomiją sumažina pooperacinio kraujavimo riziką, tačiau antibiotikų vartojimas po operacijos įtakos komplikacijų dažniui neturi. Steroidų skyrimas prieš ir po operacijos yra saugus, tačiau įtakos pooperacinio kraujavimo dažniui taip pat neturi. Vaikams, nepriklausomai nuo to ar steroidinio vaisto dozė skaičiuojama pagal svorį, ar skiriama fiksuota 4 mg dozė, gaunamas panašus pooperacinių kraujavimų skaičius. Nesteroidinių vaistų nuo uždegimo vartojimas gali sumažinti narkotinių vaistų vartojimą, tačiau nepadidina kraujavimo rizikos. Vis dėlto, vienas tyrimas nustatė, jog ibuprofeną vartojantiems asmenims PTH pasireiškia dažniau. Kraujavimą pooperaciniu laikotarpiu gali padidinti ir narkotinių vaistų, naudojamų skausmo malšinimui, vartojimas. Skalavimo skysčių su probiotikais arba benzidamino hidrochloridu naudojimas tyrimuose neparodė jokios naudos PTH. Tačiau autologinės trombocitais praturtintos plazmos (ATPP) naudojimas tonzilektomijos metu sėkmingai gali sumažinti pooperacinio kraujavimo riziką ir pagreitinti gijimą mažindamas uždegimą bei skatindamas epitelinių ląstelių proliferaciją. Viena studija nustatė, kad padidėjęs plazmos fibrinogeno kiekis yra nepriklausomas blogos (stipraus kraujavimo) prognozės rodiklis, dėl to gali būti naudojamas kaip prognostinis PTH žymuo. Biomedžiagų, dažniausiai fibrino ar želatinos, pagrindu pagamintos medicinės priemonės, kaip klijai, pleistrai *et cetera*, taip pat gali būti naudojamos tonzilektomijos metu, tačiau jų poveikio PTH įrodymai nevienareikšmiai.

Išvados. Labai mažos energijos monopolinė tonzilektomija, autologinė trombocitais praturtinta plazma, plazmos fibrinogenas, priešoperacinė antibiotikų profilaktika gali būti taikytini kraujavimo po tonzilektomijos rizikos mažinimo būdai.

Raktažodžiai. Tonzilektomija; pooperacinis kraujavimas; prevencija.